

Sygn. akt I ACa 218/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2017 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Kaźmierska
Sędziowie:	SSA Agnieszka Bednarek - Moraś SSO del. Tomasz Sobieraj (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Karolina Baczmaga

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2017 roku na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w P. i (...) spółki akcyjnej w P.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w K.

o stwierdzenie nieważności uchwały ewentualnie o uchylenie uchwały

na skutek apelacji powódek

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 2 listopada 2016 roku, sygn. akt VIII GC 171/15

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od powódek (...) spółki akcyjnej w P. i (...) spółki akcyjnej w P. na rzecz pozwanej (...) spółce akcyjnej w K. kwoty po 405 zł (czterysta pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

Tomasz Sobieraj Wiesława Kaźmierska Agnieszka Bednarek - Moraś

Sygn. akt I ACa 218/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie po rozpoznaniu sprawy z powództwa (...) spółki akcyjnej w P. oraz (...) spółki akcyjnej w P. przeciwko (...) spółce akcyjnej w K. o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwały nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy wyrokiem z dnia 2 listopada 2016 roku:

- w punkcie pierwszym oddalił powództwo;

- w punkcie drugim zasądził od powódek na rzecz pozwanej solidarnie kwotę 360 złotych tytułem kosztów procesu.

Sąd Okręgowy w Szczecinie powyższe rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Powódka (...) spółka akcyjna w P. jest spółką publiczną. Zarówno spółka (...), jak również (...) spółka akcyjna w P. są akcjonariuszami spółki- (...) spółki akcyjnej w K.. Pozwana spółka ma status spółki publicznej. Pomiedzy spółkami istnieje spór na tle realizacji wielostronnej umowy inwestycyjnej z dnia 24 lipca 2010 roku. Konflikt istnieje pomiedzy pozwaną i (...)Spółka komandytowo-akcyjna w upadłości układowej po jednej stronie oraz mniejszościowymi akcjonariuszami pozwanej: (...) S.A., (...) S.A. i (...). Konflikt wygenerował kilkanaście sporów sądowych.

W dniu 10 października 2014 roku został sporządzony przez notariusza P. K. akt notarialny Repertorium A numer (...), z którego wynika, że notariusz w dniu 10 października 2014 roku udał się do miejscowości K. na zaproszenie zarządcy przymusowego Spółki Kancelaria (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wyznaczonego postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie XX Wydziału Gospodarczego z dnia 25 kwietnia 2014 roku, gdzie na godzinę 11.00 zwołano Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki (...) spółki akcyjnej w K.. Notariusz stwierdził, że wobec faktu, iż drzwi wejściowe do budynku nr (...) w K. były zamknięte, Zarządca przymusowy otworzył Zgromadzenie przed budynkiem, po czym poprosił notariusza oraz obecnych przed budynkiem akcjonariuszy bądź ich przedstawicieli o wejście do zaparkowanego przed budynkiem samochodu-busa celem odbycia Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Zgromadzenie podjęło szereg uchwał, m.in. odwołało członków rady nadzorczej spółki w osobach W. Ł., A. M., W. Ż., W. J., J. S., R. W. i powołało nowych. Następnie powołana w dniu 10 października 2010 roku rada nadzorcza odwołała dotychczasowego prezesa zarządu Spółki J. R. (1) i powołała nowego prezesa w osobie B. T.. W dniu 17 października 2014 roku doszło do zawarcia pomiedzy (...), (...) spółką akcyjną w P., (...) spółką akcyjną w P. i (...) spółką akcyjną w K. reprezentowaną przez B. T. oraz Ł. N. ugody, umowy odnowienia, przeniesienia własności nieruchomości oraz praw użytkowania wieczystego nieruchomości. W dniu 22 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VIII GCo 141/14 wydał postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia niepieniężnego uprawnionego J. R. (1) poprzez wstrzymanie wykonania podjętych w dniu 10 października 2014 roku uchwał w przedmiocie odwołania rady nadzorczej i powołania nowych członków rady nadzorczej oraz roszczenia niepieniężnego uprawnionego poprzez wstrzymanie wykonania uchwał podjętych w dniu 10 października 2014 roku przez nowo powołaną radę nadzorczą w przedmiocie odwołania J. R. (1) z funkcji prezesa zarządu i powołania nowego prezesa zarządu w osobie B. T.. Następnie J. R. (1) działający jako zarząd spółki (...) oraz pięciu akcjonariuszy spółki wytoczyli powództwo o stwierdzenie nieważności względnie uchylenie wszystkich uchwał podjętych w dniu 10 października 2014 roku. Sprawa posiada sygnaturę akt VIII GC 496/14. Spółka (...) zgłosiła interwencję uboczną po stronie pozwanej. W dniu 15 grudnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie udzielił zabezpieczenia roszczeń powodów poprzez wstrzymanie wykonania podjętych w dniu 10 października 2014 roku uchwał o odwołaniu rady nadzorczej i powołaniu nowych jej członków oraz o odwołaniu J. R. (1) z funkcji prezesa zarządu i powołania B. T. na nowego prezesa.

W dniu 13 listopada 2014 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Na Zgromadzeniu, zgodnie z przyjętym porządkiem obrad zostały podjęte m.in. uchwały w sprawie scalenia (połączenia akcji), w sprawie zmian w statucie spółki, w sprawie oceny działań akcjonariuszy: (...) S.A., (...), (...) S.A., S. G. na spotkaniu pod siedzibą spółki nazwanych przez tych akcjonariuszy „Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku”, w sprawie ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku. Zgromadzenie zostało zwołane przez J. R. (1) w dniu 12 października 2014 roku. W dniu 5 grudnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VIII GCo 169/14 udzielił zabezpieczenia roszczenia uprawnionej (...) spółki akcyjnej w P. przeciwko (...) spółce akcyjnej w K. o stwierdzenie nieważności uchwał, ewentualnie uchylenie uchwał poprzez wstrzymanie wykonania uchwał podjętych w dniu 13 listopada 2014 roku na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu (...) spółki akcyjnej w K. w sprawie scalenia (połączenia akcji), w sprawie zmian w statucie spółki, w sprawie upoważnienia rady nadzorczej spółki

do ustalenia jednolitego tekstu statutu spółki, w sprawie oceny działań akcjonariuszy: (...) SA, (...), (...) S.A., S. G. na spotkaniu przed siedzibą spółki nazwanych przez tych akcjonariuszy „Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniem Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku”, w sprawie ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku. Postanowieniem z dnia 19 marca 2015 roku Sąd Apelacyjny w Szczecinie umorzył postępowanie zażaleniowe w części dotyczącej uchwały nr (...), zaś w pozostałym zakresie zmienił zaskarżone postanowienie i wniosek o udzielenie zabezpieczenia oddalił.

W dniu 18 grudnia 2014 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, na którym podjęto zostało szereg uchwał, m.in. uchwałę nr (...) w sprawie ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji Spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na „Nadzwyczajnym walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku”. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy ustanowiło pełnomocnika w osobie radcy prawnego K. S. (1). Powódki (...) spółka akcyjna oraz (...) spółka akcyjna wytoczyły powództwo o stwierdzenie nieważności względnie uchylenie uchwał podjętych na Zgromadzeniu w dniu 18 grudnia 2014 roku. Postanowieniem z dnia 23 stycznia 2015 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie udzielił zabezpieczenia roszczenia przysługującego uprawnionym i wstrzymał wykonanie podjętych uchwał. Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2015 roku Sąd Apelacyjny w Szczecinie oddalił zażalenie (...) spółki akcyjnej w K..

Pod sygnaturą akt VIII GC 32/15 toczy się postępowanie z powództwa (...) spółki akcyjnej o stwierdzenie nieważności ugody, umowy odnowienia, umowy przeniesienia własności nieruchomości oraz prawa użytkowania wieczystego z dnia 17 października 2014 roku.

W dniu 5 lutego 2015 roku Rada Nadzorcza (...) s.a. wystąpiła do Zarządu pozwanej spółki z wnioskiem o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, którego przedmiotem będzie powołanie pełnomocnika w trybie art. 426 §1 k.s.h. do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności lub uchylenia uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku oraz uchwał Rady Nadzorczej (...) s.a. z dnia 10 października 2014 roku. W tym samym dniu do Zarządu pozwanej spółki wpłynęło pismo (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka (...) w K., podpisane przez jej prezesa zarządu oraz nadzorcę sądowego dotyczące konieczności podjęcia działań prowadzących do stwierdzenia nieważności uchwał podjętych w dniu 10 października 2014 roku i zapewniających pozwanej spółce stosowną reprezentację zgodnie z art. 426 §1 k.s.h. w procesie. Również w tym dniu wniosek o umieszczenie w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy podjęcia uchwały o powołaniu pełnomocnika złożyli akcjonariusze (...) s.a.

W dniu 6 lutego 2015 roku zarząd pozwanej zwołał na dzień 4 marca 2015 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, w którego porządku obrad wskazano, że jego przedmiotem będzie podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia pełnomocnika spółki.

W dniu 4 marca 2015 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) spółki akcyjnej w K.. Obrady Zgromadzenia otworzył W. J.- Przewodniczący Rady Nadzorczej spółki. Na przewodniczącego Zgromadzenia został wybrany T. B.. Uchwała nr (...) została podjęta jednogłośnie i dotyczyła uchylenia tajności głosowania przy wyborze Komisji do sprawdzenia listy obecności akcjonariuszy. Uchwałą nr (...) wybrano Komisję do sprawdzenia listy obecności na Zgromadzeniu w składzie: A. B., M. A. i M. G.. Po wyborze Komisji zarządzona została przerwa techniczna w celu umożliwienia Komisji sprawdzenia listy obecności. Komisja z przeprowadzonych czynności sporządziła protokół. Komisja stwierdziła poprawność sporządzonej listy obecności. Następnie M. G. reprezentujący akcjonariuszy (...) s.a. oraz (...) s.a. zgłosił wątpliwości co do numeracji odcinków zbiorowych złożonych przez poszczególnych akcjonariuszy, wskazując, że odcinki zbiorowe niektórych akcjonariuszy złożone na dzisiejsze Zgromadzenia mają tożsame oznaczenie numeryczne z odcinkami złożonymi na Zgromadzeniu w dniu 13 listopada 2013 roku. Przewodniczący poinformował M. G. o możliwości zwrócenia się do Zarządu Spółki o udzielenie informacji w tym zakresie. Przewodniczący nie dopuścił do dyskusji w tym zakresie. Następnie Przewodniczący przedstawił projekt uchwały nr (...) w sprawie uchylenia tajności głosowania przy wyborze Komisji Skrutacyjnej. Uchwała została powzięta. Po wyborze Komisji Skrutacyjnej w osobach M. A., B. P. oraz A. B. przedstawiony został projekt uchwały nr

(...) w sprawie przyjęcia porządku obrad. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Uchwałą nr (...) przyjęło następujący porządek obrad:

- otwarcie nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia,
- wybór Przewodniczącego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia,
- sporządzenie listy obecności,
- stwierdzenie prawidłowości zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i jego zdolności do podejmowania uchwał,
- podjęcie uchwał porządkowych, w tym w sprawie wyboru Komisji Skrutacyjnej,
- przyjęcia porządku obrad,
- przyjęcie uchwały w sprawie ustanowienia pełnomocnika Spółki,
- zamknięcie obrad.

Przewodniczący Zgromadzenia w ramach punktu 7 porządku obrad zwrócił się do Akcjonariuszy o zgłaszanie kandydatur na pełnomocnika do reprezentacji Spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na „Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku”. M. G. oświadczył, że wykonanie tożsamy uchwał podejmowanych w dniu 13 listopada 2014 roku oraz 18 grudnia 2014 roku zostało wstrzymane przez Sąd Okręgowy w Szczecinie. Następnie A. B. zgłosiła kandydaturę M. U. na pełnomocnika, zaś M. G. zgłosił kandydaturę S. G.. Przewodniczący Zgromadzenia przedstawił projekt Uchwały nr (...) w sprawie ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji Spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na „Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku o treści: § 1 pkt 1 Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy na podstawie art. 426 §1 k.s.h. ustanawia pełnomocnika w osobie radcy prawnego M. U. – do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na „Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku”. Pkt 2 pełnomocnik jest uprawniony do występowania w imieniu Spółki niezależnie od pełnomocnika ustanowionego uchwałą nr (...) Nadzwyczajnego walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy (...) z siedzibą w K. z dnia 18 grudnia 2014 roku oraz do potwierdzenia czynności tego pełnomocnika. §2 uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Przewodniczący stwierdził powzięcie uchwały. M. G. działający jako pełnomocnik spółek akcyjnych(...) i (...) głosował przeciwko uchwale i zgłosił sprzeciw co do powzięcia uchwały. Uchwała nr (...) o ustanowieniu pełnomocnika w osobie S. G. nie została powzięta. W protokole z przebiegu zgromadzenia notariusz przez przeoczenie nie umieścił stwierdzenia, że uchwała o powołaniu pełnomocnika w osobie M. U. została powzięta w głosowaniu tajnym. Komisja skrutacyjna powołana do przeliczenia głosów sporządziła protokół z głosowania tajnego w sprawie ustanowienia pełnomocnika. Z protokołu Komisji wynika, że na Zgromadzeniu obecnych było 144.298.274 akcji, co stanowi 84,19 % kapitału zakładowego. Za wyborem pełnomocnika oddano 113.706.000 głosów, zaś przeciwko 30.592.274. Bezwzględna większość głosów wynosił 72.149.138. Akcjonariusze będący powodami w sprawie VIII GC 496/14 (M. K., S. K. (1), K. U. i S. K. (2)) posiadali łącznie 51.000.000 głosów.

W dniu 19 czerwca 2015 roku miało miejsce Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (...) spółki akcyjnej w K.. Na Zgromadzeniu, w ramach pkt 14 porządku obrad Przewodniczący zwrócił się do akcjonariuszy o zgłaszanie kandydatur na pełnomocnika do reprezentacji Spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku. Pełnomocnik spółek (...) zwrócił uwagę na wydane w sprawach VIII GC 37/15 i VIII GC 171/15 postanowienia o wstrzymaniu wykonania uchwał dotyczących ustanowienia pełnomocników. Wniósł, aby Zgromadzenie przemyślało zasadność podejmowania kolejnej uchwały. Przewodniczący Zgromadzenia nie dopuścił do głosowania nad uchwałą

powodów występujących w sprawie VIII GC 496/14 . Następnie zgłoszone zostały dwie kandydatury na pełnomocnika spółki. Uchwałą nr (...) Zgromadzenie ustanowiło pełnomocnika do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na „Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku” w osobie radcy prawnego K. S. (2). Powyższa uchwała została zaskarżona. W dniu 5 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VIII GC 326/15 udzielił zabezpieczenia stronie powodowej poprzez wstrzymanie wykonania zaskarżonej uchwały. Na skutek zażalenia pozwanej, postanowieniem z dnia 21 marca 2016 roku, Sąd Apelacyjny w Szczecinie, zmienił postanowienie z dnia 5 października 2015 roku i oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia.

W grudniu 2015 roku Sąd Okręgowy w Szczecinie w sprawie o sygn. akt VIII GC 496/14 ustanowił kuratora dla pozwanej spółki w osobie radcy prawnego A. G.. W piśmie procesowym z dnia 1 lutego 2016 roku kurator uznał powództwo. Sprawa o sygn. akt VIII GC 496/14 jest w toku. W dniu 24 marca 2016 roku interwient uboczny (...) w N. złożył wniosek o wyłączenie sędziego.

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2016 roku Sąd Apelacyjny w Szczecinie w sprawie I ACz 158/16 wywołanej zażaleniem (...) spółki akcyjnej na postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 grudnia 2015 roku wydane w sprawie o sygn. akt VIII GC 527/15 o udzieleniu zabezpieczenia roszczenia o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwały nr (...) podjętej w dniu 20 października 2015 roku w sprawie ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy w dniu 10 października 2014 roku, zmienił zaskarżone postanowienie i oddalił wniosek o udzielenie zabezpieczenia.

M. U. jest zatrudniona w Kancelarii (...) s.c.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Okręgowy uznał powództwo za nieuzasadnione. Sąd Okręgowy wyjaśnił, że powódki, jako akcjonariusze pozwanej spółki domagały się stwierdzenia nieważności, a ewentualnie uchylenia uchwały nr (...), która została podjęta na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy (...) spółki akcyjnej w K. w dniu 4 marca 2015 roku. Zaskarżona uchwała dotyczyła ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności względnie uchylenia uchwał podjętych na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy z dnia 10 października 2014 roku w osobie radcy prawnego M. U.. Sąd Okręgowy wskazał, że podstawą prawną powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały jest art. 425 § 1 zd. 1 w związku z art. 422 § 2 i art. 425 § 3 k.s.h. Sąd Okręgowy stwierdził, że powódki (...) S.A. oraz (...) S.A. są akcjonariuszami pozwanej spółki, zaś podczas Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy głosowały przeciwko zaskarżonym uchwałom, a po ich powzięciu zażądały zaprotokołowania sprzeciwu. Sąd Okręgowy zważył też, że termin na złożenie powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały został przez powódki zachowany.

Sąd Okręgowy podkreślił dalej, że w świetle art. 187 § 1 pkt 1 k.p.c. dopuszczalne jest żądanie sformułowane w sposób ewentualny, przy czym Sąd orzeka o żądaniu ewentualnym tylko wtedy, gdy oddali żądanie zgłoszone na pierwszym miejscu, jeśli natomiast uwzględni żądanie postawione w pierwszej kolejności, to o żądaniu ewentualnym nie orzeka w ogóle. Taka konstrukcja została przez powoda przyjęta wobec zaskarżonych uchwał. Następnie wskazał, że w niniejszym postępowaniu badał ważność, a w dalszej kolejności zaistnienie podnoszonych przez powódki przesłanek uzasadniających uchylenie zaskarżonej uchwały.

Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że powódki wskazywały, że osoby powiązane z J. R. (1) próbują wykorzystać uchwałę podjętą w dniu 4 marca 2015 roku, jak również dwie analogiczne podjęte wcześniej uchwały do kreacji procesu pozornego. W ocenie powódek osoby te powołały pełnomocnika dla swojego przeciwnika procesowego spółki (...) S.A. Osoby, które powołały pełnomocnika dla spółki nie pozostają w spornych interesach ze spółką. Podejmują działania, aby poprzez kreację procesu pozornego zniweczyć skutki ugody z dnia 17 października 2014 roku i wyrządzić osobom trzecim gigantyczną szkodę majątkową. Sąd Okręgowy miał na uwadze, że powódki wywodziły, że zaskarżona uchwała narusza art. 413 k.s.h., 420 § 2 k.s.h., 399 §1 k.s.h., 426 k.s.h.. Nadto podnosiły, że podjęcie zaskarżonej uchwały w celu uzyskania „wyroku z uznania” w sprawie VIII GC 496/14 jest działaniem sprzecznym z prawem.

Zdaniem Sądu Okręgowego wbrew stanowisku strony powodowej zaskarżona uchwała nie naruszyła art. 413 k.s.h. Sąd Okręgowy zgodził się ze stanowiskiem pozwanej zaprezentowanym w odpowiedzi na pozew, że uchwała dotycząca wyboru pełnomocnika, o którym mowa w art. 426 § 1 k.s.h. stanowi tzw. uchwałę w sprawach osobowych. Poza tym Sąd Okręgowy zważył, że strona pozwana przedstawiła wyczerpujący wywód, który sąd w całej rozciągłości podzielił, że nawet gdyby przyjąć, że zaskarżona uchwała należy do uchwał, o których mowa w art. 413 § 1 k.s.h., to nie można byłoby uznać jej nieważności w związku z naruszeniem powołanego przepisu. Zaskarżona uchwała i tak zostałaby podjęta, gdyby nie głosowali przy jej podjęciu akcjonariusze, którzy występują jako powodowie w sprawie VIII GC 496/14. W ocenie Sądu Okręgowego słuszne były wywody pozwanej, że uchwała walnego zgromadzenia podjęta z naruszeniem art. 413 § 1 k.s.h. tylko wtedy może być unieważniona przez sąd, jeżeli bez głosów nieważnych nie mogłaby być w ogóle powzięta. Reasumując, nawet gdyby głosy M. K., S. K. (3), K. U. i S. K. (2), osób będących powodami w sprawie VIII GC 496/14 należało uznać za nieważne, to i tak uchwała zostałaby powzięta znaczną większością głosów.

Sąd Okręgowy argumentował dalej, że najdalej idącym zarzutem powódek był zarzut nieważności uchwały z uwagi na naruszenie art. 420 § 2 k.s.h.. Powódki zarzuciły, że zaskarżona uchwała została powzięta z pominięciem tajności głosowania. Sąd Okręgowy wyjaśnił, że niewątpliwie informacja o podjęciu uchwały w głosowaniu tajnym winna być umieszczona w protokole Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Bezsporne natomiast było, że taki zapis w protokole nie został umieszczony. Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało jednakże, że zaskarżona uchwała została podjęta w głosowaniu tajnym, a jedynie notariusz sporządzający protokół w jego treści nie zawarł stwierdzenia, że uchwała została podjęta w „głosowaniu tajnym”. Przesłuchany w charakterze świadka notariusz sporządzający protokół K. P. wprost wskazał, że popełnił błąd przy przepisywaniu. Tajność głosowania wynika przede wszystkim z protokołu Komisji Skrutacyjnej, która dokonała przeliczenia głosów nad uchwałą. Tak więc zarzuty powódek w tym zakresie Sąd Okręgowy uznał za bezpodstawne. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że powódki na zgromadzeniu nie podnosiły uchybień w zakresie prawidłowości aktu głosowania i nie kwestionowały, że głosowanie zostało przeprowadzone niezgodnie z wymogami kodeksu spółek handlowych. Zeznania świadka T. B., które pełnił funkcję przewodniczącego Zgromadzenia, uczestniczących w Zgromadzeniu B. P., A. B., W. J., notariusza K. P. odnoszące się do podjęcia uchwały o wyborze pełnomocnika w głosowaniu tajnym nie budziły żadnych wątpliwości Sądu Okręgowego co do ich wiarygodności.

Za nieuzasadniony Sąd Okręgowy uznał też zarzut naruszenia przy powzięciu uchwały art. 399 § 1 k.s.h. Sąd wskazał, że powódki stały na stanowisku, że Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zostało zwołane przez osobę nie będącą członkiem zarządu. Zdaniem powódek J. R. (1) został odwołany z funkcji Prezesa Zarządu na mocy uchwały rady nadzorczej z dnia 10 października 2014 roku i nigdy po tej dacie nie został powołany na członka zarządu pozwanej a zastąpił go B. T.. Sąd Okręgowy miał jednak na uwadze, że Sąd Okręgowy w Szczecinie wstrzymał wykonanie uchwały Rady Nadzorczej z dnia 10 października 2014 roku o powołaniu nowego zarządu. Postanowienie z dnia 22 października 2014 roku jest prawomocne. Skoro więc wstrzymane jest wykonanie uchwał podjętych na Zgromadzeniu w dniu 10 października 2014 roku, w tym uchwały rady nadzorczej o odwołaniu J. R. (1) z funkcji prezesa zarządu pozwanej spółki, to należy uznać, zdaniem Sądu, że J. R. (1) posiadał legitymację do zwołania Zgromadzenia na dzień 4 marca 2015 roku.

Wbrew stanowisku prezentowanemu przez powódki Sąd Okręgowy uznał za prawnie dopuszczalne ustanowienie pełnomocnika na podstawie art. 426 k.s.h. Sąd zważył, że pełnomocnik korporacyjny został ustanowiony uchwałą nr (...) w celu ochrony interesów pozwanej spółki w sporze dotyczącym stwierdzenia nieważności a ewentualnie uchylenia uchwał z dnia 10 października 2014 roku. W sporze o sygn. akt VIII GC 496/14, a nie w postępowaniu niniejszym Sąd Okręgowy oceniał będzie kwestie związane ze złożeniem przez pełnomocnika oświadczenia o uznaniu powództwa. Następnie Sąd Okręgowy zaznaczył, że pełnomocnika ustanowiony na mocy uchwały wspólników (walnego zgromadzenia) jest pełnomocnikiem spółki - a nie pełnomocnikiem organu spółki (walnego zgromadzenia), czy też samych wspólników. Sąd Okręgowy dodał, że w spółkach kapitałowych obowiązuje zasada domniemania kompetencji organu zarządzającego, zgodnie z którą zarząd prowadzi sprawy spółki oraz reprezentuje spółkę we wszystkich obszarach niezastrzeżonych wyraźnie do kompetencji innych organów. Możliwe są jednak sytuacje, w których kompetencje ze sfery reprezentacji zostaną zastrzeżone na rzecz innego organu spółki. Z takim przypadkiem

mamy właśnie do czynienia w art. 426 k.s.h. Na podstawie art. 426 k.s.h. do reprezentowania spółki- w ściśle określonym zakresie, który ogranicza się do złożenia oświadczenia woli o ustanowieniu pełnomocnika w celu wskazanym w powołanym przepisie umocowane jest walne zgromadzenie, które realizuje swoje kompetencje poprzez powzięcie uchwały.

Biorąc pod uwagę powyższą argumentację Sąd Okręgowy uznał, że uchwała o wyborze pełnomocnika nie jest dotknięta nieważnością.

Następnie Sąd Okręgowy ocenił powództwo o uchylenie zaskarżonej uchwały oparte na przepisie art. 422 § 1 k.s.h. Sąd Okręgowy miał na uwadze, że termin na wytoczenie powództwa o uchylenie uchwały reguluje art. 424 § 2 k.s.h., który stanowi, że w przypadku spółki publicznej termin do wniesienia powództwa wynosi miesiąc od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż trzy miesiące od dnia powzięcia uchwały. Termin ten w sprawie niniejszej został przez powódki zachowany.

Dla porządku Sąd Okręgowy wskazał, że przez dobre obyczaje należy rozumieć takie zachowania, które wpływają pozytywnie na funkcjonowanie spółki i otoczenie "gospodarcze", a są z pewnością związane z przestrzeganiem uczciwości "kupieckiej" przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Przez dobre obyczaje należy rozumieć taki sposób postępowania, który da się pogodzić z regułami uczciwego obrotu, które to reguły uwzględniają charakter danego rodzaju (branży) aktywności gospodarczej, a sama ich treść i sposób wykładni są nakierowane na zapewnienie niezakłóconego jej funkcjonowania, a co za tym idzie - rozwoju. Pojęcie dobrych obyczajów odnosi się nie tylko do uczciwości kupieckiej skierowanej na zewnątrz funkcjonowania spółki (w stosunku do innych uczestników obrotu gospodarczego), lecz także przede wszystkim do stosunków wewnętrznych w spółce, w tym relacji pomiędzy wspólnikami. Sąd Okręgowy wyjaśnił, że w orzecznictwie podkreśla się, że pojęcie dobrych obyczajów jest generalną klauzulą, którą określać należy przy zastosowaniu kryteriów właściwych dla oceny zasad powszechnej obyczajowości, regulacja zawarta w komentowanym przepisie nie zawęży pojęcia dobrych obyczajów do norm uczciwego postępowania panujących wśród przedsiębiorców, a więc skierowanego na zewnątrz, ale także do stosunków wewnętrznych w spółce, w tym relacji pomiędzy wspólnikami, co oznacza uwzględnienie nie tylko zasad uczciwego postępowania, ale także lojalność spółki wobec wspólników. Dobre obyczaje można wiązać także z tzw. dobrymi praktykami. Nawet, to że określone zachowania mogą mieścić się w granicach prawa, to jednak mogą jednocześnie wykraczać poza dobre obyczaje. Chodzi więc o przyzwoite postępowanie, które uwzględnia w odpowiednim stopniu różne interesy służące wszystkim w spółce. Regulacja zawarta w art. 249 § 1 k.s.h. modyfikuje postanowienia art. 58 § 2 k.c. przez to, że wprowadza termin „dobre obyczaje” w miejsce „zasad współzycia społecznego”, a także traktuje mniej surowo naruszenie dobrych obyczajów i umowy spółki niż naruszenie ustawy. Kryterium tej przesłanki ma wyraźnie aspekt moralny, a więc naruszenie dobrych obyczajów ma miejsce gdy poddawane ocenie zachowanie można uznać za niegodziwe, bądź podjęte dla realizacji nagannych celów, ze szkodą dla interesów spółki. Działanie zgodne z dobrymi obyczajami musi z kolei spełniać warunek przyzwoitego postępowania, uwzględniającego w odpowiednim stopniu różne interesy służące spółce i wszystkim jej wspólnikom. Przyjmuje się, że „godzenie w interesy spółki” ma miejsce w sytuacji, w której podejmowane są jakiegokolwiek działania, które powodują uszczuplenie majątku, ograniczają zysk spółki, „uderzają” w dobre imię jej lub jej organów, chronią interesy osób trzecich kosztem interesów spółki. W rachubę wchodzić może także określona pozycja spółki, czy jej renoma osiągnięta na rynku etc.

Sąd Okręgowy wskazał, że domagając się uchylenia uchwały podjętej Zgromadzeniu w dniu 4 marca 2015 roku powódki powołały się na konflikt istniejący pomiędzy dwiema grupami akcjonariuszy. Sąd Okręgowy uznał, że kwestia podłoża sporów i przesądzenia o racji jednej, czy drugiej ze stron procesu w trwającym wiele lat i szeroko zakrojonym konflikcie wykracza poza ramy niniejszego postępowania. Sąd Okręgowy zwrócił uwagę na twierdzenia i zarzuty powódek dotyczące roli J. R. (1) w omawianym Zgromadzeniu. Wbrew stanowisku powódek, ustalił, że to nie J. R. (1) jest podmiotem powołującym pełnomocników i podejmującym uchwały na zgromadzeniu. Wskazał, że jako Prezes Zarządu, jest zobowiązany na wniosek uprawnionych przez przepisy kodeksu spółek handlowych podmiotów zwołać Zgromadzenie. Zarówno z dokumentów znajdujących się w materiale dowodowym, jak również z zeznań świadków wynika, że zwołanie Zgromadzenia było wynikiem wniosku złożonego przez radę nadzorczą spółki oraz

akcjonariuszy. Stąd z formalnego punktu widzenia zarząd zobligowany był do zwołania Zgromadzenia. Poza tym nie zostało w żaden sposób wykazanie w niniejszym postępowaniu, że rola J. R. (1) sprowadzała się nie tylko do czynności technicznych umożliwiających odbycie zgromadzenia. Nie uszło też Sądowi Okręgowemu, że kandydatura M. U. została zaproponowana przez A. B.. Poza tym Sąd Okręgowy dostrzegł, że pod głosowanie zostały wzięte dwie kandydatury. Również akcjonariusze z grupy (...) zaproponowali swojego kandydata. Kandydatura ta nie uzyskała akceptacji NWZA. Zdaniem Sądu Okręgowego niniejsze postępowanie nie wykazało, że ustanowienie pełnomocnika ma na celu podejmowanie przez tego pełnomocnika działań, które są sprzeczne z interesami spółki. Wykracza poza ramy niniejszego procesu kwestia badania, czy ugoda z dnia 17 października 2014 roku była aktem przynoszącym korzyść spółce. Sąd Okręgowy podkreślił raz jeszcze należy, że podjęcie uchwały o ustanowieniu pełnomocnika stanowi wyraz dopuszczalnej prawem obrony. Możliwość ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji spółki wynika wprost z przepisów k.s.h. Sąd Okręgowy podniósł, że rolą pełnomocnika ustanowionego na podstawie art. 426 k.s.h. jest reprezentowanie spółki w procesie. Zadaniem pełnomocnika jest zaś działanie w imieniu spółki, reprezentowanie jej interesu. Przy czym pełnomocnik musi działać w granicach umocowania objętego udzielonym pełnomocnictwem. W związku z tym również zarzuty zmierzające do uchylenia uchwały Sąd Okręgowy uznał za nieuzasadnione.

Stan faktyczny sprawy Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzone w sprawie niniejszej, uznając, że są one wystarczające dla rozstrzygnięcia. Sąd Okręgowy pominął dowody z dokumentów zgromadzonych w sprawie VIII GC 496/14 dotyczącej stwierdzenia nieważności a ewentualnie uchylenia uchwał z dnia 10 października 2014 roku oraz dowody z dokumentów znajdujące się w sprawie VIII GC 32/15. Zdaniem Sądu Okręgowego za bezsporne uznać należało odbycie Zgromadzenia w dniu 10 października 2014 roku, zaś przebieg Zgromadzenia wynika z aktu notarialnego załączonego do sprawy niniejszej. Kwestia ważności uchwał podjętych na tym Zgromadzeniu nie podlega ocenie w przedmiotowym sporze. Również w tej sprawie nie podlegała ocenie skuteczność umów zawartych w dniu 17 października 2014 roku. Poza tym Sąd Okręgowy pominął dowody z przesłuchania przedstawicieli powódek w charakterze strony. Ich nieobecność na rozprawie w dniu 17 października 2016 roku nie została usprawiedliwiona w sposób, który uzasadniałby odroczenie rozprawy. Zeznania przesłuchanych w sprawie świadków oraz J. R. (1) miały charakter uzupełniający w stosunku do dowodów z dokumentów. Sąd Okręgowy uznał, że zeznania S. C. (1) niewiele wniosły do sprawy. Pomimo, że świadek był obecny na Zgromadzeniu, to nie potrafił nawet wskazać, czego dotyczyła podjęta na Zgromadzeniu uchwała.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosły powódki i zaskarżając wyrok w całości wniosły o jego zmianę poprzez uwzględnienie powództwa w całości tj. stwierdzenie nieważności uchwały ewentualnie jej uchylenie w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódek kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych ewentualnie jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, gdyby sąd drugiej instancji uznał, iż istnieje konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, wnosząc o zasądzenie od pozwanej na rzecz powódek kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Powódki powyższemu orzeczeniu zarzuciły:

I/ naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nielogiczną i wybiórczą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż uchwała o wyborze pełnomocnika nie jest uchwałą dotyczącą sporu pomiędzy akcjonariuszami a spółką, lecz jest tzw. uchwałą osobową (sąd nie wyjaśnił nadto w uzasadnieniu dlaczego przyjął takie stanowisko) w sytuacji gdy prawidłowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, iż przedmiotowa uchwała należy do kategorii spraw o których mowa w art. 413 k.s.h. albowiem akcjonariusze, którzy są jednocześnie powodami w sprawie VIII GC 496/14 wybrali zależnego od siebie pełnomocnika dla przeciwnika procesu tj. w sprawie zachodzi przesłanka wyłączenia od głosowania - akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować przy powzięciu uchwał dotyczącej sporu pomiędzy nim a spółką,

II/ naruszenie przepisu prawa materialnego art. 413 § 1 i 2 k.s.h. poprzez ich błędną wykładnię przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym w tym zakresie tzn. (wszystkie uchwały przyjęły akcjonariusze, którzy są powodami w sprawie VIII GC 496/14- akcjonariusze głosowali we własnej sprawie (tj. w sprawie, do której powołali pełnomocnika strony przeciwnej):

- S. K. (2)- samodzielnie, i jako pełnomocnik E. D.,

- M. K.- reprezentowana przez M. A. stałego pełnomocnika spółki pozwanej spółki (...) S.A.,)

- K. U. - reprezentowany przez T. B. stałego pełnomocnika spółki pozwanej tj. spółki (...) S.A.,

- S. K. (3)- samodzielnie,

- samo Walne Zgromadzenie zwołał kolejny z powodów w sprawie VIII GC 496/14, tj. J. R. (1),

- przewodniczącym Zgromadzenia był pełnomocnik wszystkich powodów w sprawie VIII GC 496/14 oraz stały pełnomocnik pozwanej (...) S.A. tj. T. B.), polegającą na stwierdzeniu, iż uchwała o podjęta z naruszeniem art. 413 § 1 k.s.h. podlega stwierdzeniu nieważności tylko wtedy, jeżeli bez głosów nieważnych nie mogłaby być w ogóle powzięta w sytuacji gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, iż głosowanie nad uchwałami we własnej sprawie winno skutkować stwierdzeniem nieważności uchwały bez względu na to czy głosy akcjonariuszy wpłynęły na podjęcie uchwały czy też nie,

III. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 k.p.c. polegające na błędnej, nielogicznej i wybiórczej ocenie zgromadzone w sprawie materiału dowodowego polegającej na przyjęciu, iż zaskarżoną uchwałę, niezależnie od głosów akcjonariuszy wyłączonych od głosowania i tak by podjęto w sytuacji gdy nie można przesądzać, iż bez aktywnego uczestnictwa wyżej wymienionych akcjonariuszy, którzy narzucali innym swoje stanowisko kooperowali ze sobą, działali w celu pokrzywdzenia akcjonariuszy przyjęto by zaskarżoną uchwałę a to wszystko w sytuacji gdy Sąd Najwyższy jednoznacznie przesądził, iż jeżeli udział wyłączonych z mocy ustawy akcjonariuszy w głosowaniu mógł mieć wpływ na wynik głosowania, uchwały takie winny ulegać uchyleniu,

IV. naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 k.p.c. polegające na błędnej, nielogicznej i wybiórczej ocenie zgromadzone w sprawie materiału dowodowego w zakresie badania uchwały o wyborze pełnomocnika i przyjęciu, że wybór pełnomocnika w osobie M. U. był wyrazem dopuszczalnej prawem obrony, działaniem w celu ochrony interesów spółki, która nie narusza zasad dobrych obyczajów kupieckich, w sytuacji gdy:

- radca Prawny M. U., choć pozostaje pełnomocnikiem pozwanej (...) w sprawie VIII GC 496/14 jest osobą całkowicie zależną od powodów tzn. powodowie i pozwana kooperują ze sobą w celu wyrządzenia podmiotom trzecim szkody i doprowadzenia przez to do niekorzystnego rozporządzenia mieniem,

- wszyscy pełnomocnicy powołani podczas Zgromadzeń w dniu 13 listopada 2014 roku, 18 listopada 2014 roku i w ramach uchwały z dnia 4 marca 2014 roku (tj. K. S. (2), K. S. (1) i M. U.) są prawnikami tej samej kancelarii prawnej ze S., tj. (...) spółka cywilna,

- działania powodów i pozwanej w sprawie VIII GC 496/14, którzy dążą do bezrefleksyjnego uznania powództwa spowodowały wstąpienie do sprawy prokuratora, który bada czy nie są łamane podstawowe zasady praworządności,

- Sąd Apelacyjny w Szczecinie w postanowieniu z dnia 31 lipca 2015 roku, I ACz 583/15 (oddalającym zażalenia pozwanej (...) na postanowienie o udzieleniu zabezpieczenia) wskazał, iż akcjonariusze w sytuacji, w jakiej znajduje się spółka, tj. w sytuacji gdy nie wiadomo kto zarządza spółką, winni podejmować wszelkie czynności w sposób transparentny i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

- pozwana w sposób regularny obciąża swój majątek na wielomilionowe kwoty działając w celu pokrzywdzenia swoich wierzycieli tj. m.in. akcjonariuszy (...) S.A. oraz (...) S.A.,

V. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. poprzez nie uwzględnianie przy ocenie dowodów całości aktu notarialnego z dnia z 4 marca 2015 roku w którym to wskazano, iż pełnomocnik powódek M. G. podczas zgromadzenia przedłożył postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie o sygn. VII GCo 112/14 oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Aca 767/14, w celu wykazania, że akcje serii J, L, M, N, O nie powinny uczestniczyć w Zgromadzeniu.

VI. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. poprzez nielogiczną i wybiórczą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego tj. Sąd pomimo tego, iż postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2016 roku dopuścił dowód w postaci wyroku z dnia 12 lipca 2013 roku, XVI GC 356/11, pominął go całkowicie w swoich rozważaniach, wyrok ten zaś ma istotne znaczenie w sprawie albowiem przesadza o naruszeniu przez część akcjonariuszy ustawy o ofercie publicznej,

VII. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 72, 73, 74 w zw. z art. 87 ustawy o ofercie publicznej poprzez ich niezastosowanie w sytuacji gdy:

a/ akcjonariusze wykonujący prawo głosu z akcji serii J i K, a następnie kumulatywnie akcjonariusze akcji serii J, L, M, N, O tj. S. K. (3), K. U., E. D., M. K., J. B. nie mieli prawa wykonywania prawa głosu z posiadanych przez siebie akcji na walnym zgromadzeniu w dniu 4 marca 2015 roku

b/ przewodniczący Walnego Zgromadzenia T. B. nie miał prawa uwzględniać prawa głosu z 882.728.00 akcji serii J, L, M, N, O spółki (...) S.A.,

c/ zarząd nie miał prawa umieszczania części akcjonariuszy na liście osób uprawnionych do uczestnictwa w walnym zgromadzeniu tej spółki, zaś zakaz wykonywania prawa głosu stanowiący konsekwencje naruszenia ustawy o ofercie publicznej ma charakter samoistny i winien być brany przez Sąd na każdym etapie orzekania (uchwała walnego zgromadzenia podjęta z uwzględnieniem głosów z akcji wykonanych wbrew zakazowi, o którym mowa w art. 89 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej podlega stwierdzeniu nieważności a to wszystko w sytuacji gdy pełnomocnik powódek M. G. podczas Zgromadzenie przedłożył postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie o sygn. VIII GCo 112/14 oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Aca 676/14, w celu wykazania, że akcje serii J, L, M, N, O nie powinny uczestniczyć w Zgromadzeniu a nadto zarówno podczas Walnego Zgromadzenia jak i w czasie rozprawy wielokrotnie podkreślał, iż akcjonariusze pozostający w porozumieniu w rozumieniu ustawy o ofercie publicznej przedstawili te same numerycznie odcinki zbiorowe jak na zgromadzeniu w dniu 13 listopada 2014 roku a także w sytuacji gdy powódka już w pozwie wskazała na wyrok z dnia 12 lipca 2013 roku, XVI GC 356/11, który przesądzał o niemożności wykonywania prawa głosu z akcji serii J i K,

VIII. naruszenie przepisu postępowania art. 233 k.p.c. poprzez niezasadne, nielogiczne przyjęcie, iż zeznania S. C. (1) nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie w sytuacji gdy świadek ten zeznał, iż uczestniczył w kilku zgromadzeniach na których podejmowane były tożsame uchwały a nadto świadek wskazał, iż uchwała o wyborze pełnomocnika została podjęta w głosowaniu jawnym a nie jak przyjął sąd w głosowaniu tajnym a wszystkie te okoliczności mają kluczowe znaczenie dla oceny uchwały pod względem jest zgodności z dobrymi obyczajami,

IX. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 233 k.p.c. poprzez nielogiczną i wybiórczą ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego polegającą na przyjęciu, iż nie budzi wątpliwości, iż uchwała o wyborze pełnomocnika została podjęta w głosowaniu tajnym, albowiem świadkowie B. P., A. B., W. J. oraz T. B. oraz K. P. potwierdzili, że głosowanie odbywało się tajnie w sytuacji gdy:

- z dokumentu urzędowego, jakim jest akt notarialny z dnia 4 marca 2015 roku jednoznacznie wynika, iż przy głosowaniu nad zaskarżoną uchwałą Przewodniczący nie zarządził głosowania tajnego ani też, ogłaszając wynik, nie stwierdził, iż zapadł ona w głosowaniu tajnym,
- powódki zaprzeczyły prawdziwości odnalezionego przez pozwaną protokół komisji skrutacyjnej,
- świadek S. C. (2) podczas zeznań stwierdził, iż z tego co pamięta głosowanie było jawne,
- świadek M. G. wielokrotnie podkreślał, iż charakter głosowania budził jego wątpliwości,
- świadkowie B. P., A. B., W. J. oraz T. B. są osobami osobiście zaangażowanymi w proces sądowy VIII GC 496/14 do którego wybrano pełnomocnika dla strony przeciwnej i okoliczność ta winna być brana pod uwagę podczas oceny dowodu z ich zeznań,

a to wszystko w sytuacji gdy jak podkreślił Sąd Apelacyjny rozpoznający zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego o udzieleniu zabezpieczenia, zapis w protokole Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia powinien przekonywać o podjęciu uchwały w głosowaniu tajnym,

a w konsekwencji

X. naruszenie przepisu prawa materialnego art. 421 ksh poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy charakter uchwał oraz tryb ich podjęcia budzą co najmniej poważne wątpliwości co do ich zgodności z zasadami dobrych obyczajów kupieckich.

W odpowiedzi na apelację powódek strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny obowiązany jest w pierwszej kolejności wskazać, że aprobuje poczynione w rozpoznawanej sprawie przez sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne. Sąd Okręgowy przeprowadził bowiem pełne postępowanie dowodowe konieczne dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zgromadzone dowody poddał ocenie mieszczącej się w granicach wyznaczonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. i z tak zgromadzonego i ocenionego materiału dowodowego wyprowadził trafne ustalenia faktyczne. Sąd Okręgowy dokonał także prawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego do norm prawa materialnego. Spośród zarzutów sformułowanych w apelacji słuszny okazał się jedynie zarzut naruszenia art. 413 § 1 i 2 k.s.h. poprzez błędną wykładnię powyższych przepisów oraz powiązany z nim zarzut naruszenia art. 328 § 1 k.p.c. jednak uchybienia Sądu Okręgowego w tym zakresie nie miały wpływu na treść rozstrzygnięcia.

W pierwszej kolejności wskazać trzeba, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd pierwszej instancji ograniczył się do wskazania, że uchwała dotycząca wyboru pełnomocnika, o którym mowa w art. 426 § 1 k.s.h. stanowi tzw. uchwałę w sprawach osobowych i tym nie ma do niej zastosowania art. 413 k.s.h. Strona powodowa trafnie podniosła, że Sąd Okręgowy nie przedstawił w istocie żadnego wywodu prawnego na uzasadnienie powyższego stanowiska, odwołując się jedynie do argumentacji przedstawionej przez stronę pozwaną w odpowiedzi na pozew. Stanowi to w istocie naruszenie dyspozycji art. 328 § 1 k.p.c., gdyż sąd pierwszej instancji nie dokonał odpowiedniego wyjaśnienia podstawy prawnej swego rozstrzygnięcia w zakresie wykładni przepisów art. 413 k.s.h. Powyższe uzasadnienie nie miało jednak wpływu na ocenę prawidłowości wydanego przez niego rozstrzygnięcia. W orzecznictwie przyjmuje się bowiem, że mankamenty dotyczące treści uzasadnienia orzeczenia podlegającego zaskarżeniu apelacją z reguły nie należą do tego rodzaju uchybień, które mogą mieć wpływ na wynik sprawy [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2010 roku, II UK 148/09], zaś naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. może być uznane za uzasadniony zarzut apelacji tylko w skrajnych wypadkach, gdy uzasadnienie sądu pierwszej instancji jest na tyle wadliwie, że

uniemożliwia przeprowadzenie instancyjnej kontroli prawidłowości zaskarżonego wyroku [vide także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2009 roku, III UK 52/09 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2006 roku, II CK 428/05]. Z tego względu wyjątkowo uchybienia w zakresie uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia mogą stanowić skuteczną podstawę apelacji. Trzeba przypomnieć, że „tradycyjną oraz nieodłączną cechą i celem postępowania apelacyjnego jest orzekanie co do meritum przez sąd odwoławczy, a zatem nieograniczanie się do sprawdzania legalności i zasadności zaskarżonego wyroku sądu pierwszej instancji” [tak Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 23 marca 1999 roku, III CZP 59/98]. Innymi słowy, rolą sądu odwoławczego jest w pierwszej kolejności ocena zasadności żądania wszczynającego postępowania, w kontekście rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji, natomiast funkcja kontrolna przy rozpoznawaniu apelacji jest drugorzędna.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny dokonał we własnym zakresie wykładni art. 413 k.s.h. Z przepisów tych wynika, że akcjonariusz nie może ani osobiście, ani przez pełnomocnika, ani jako pełnomocnik innej osoby głosować przy powzięciu uchwał dotyczących jego odpowiedzialności wobec spółki z jakiegokolwiek tytułu, w tym udzielenia absolutorium, zwolnienia z zobowiązania wobec spółki oraz sporu pomiędzy nim a spółką. Wyjątek dotyczy spółek publicznych, których akcjonariusze mogą głosować jako pełnomocnicy innych akcjonariuszy w sprawach uchwał dotyczących ich osób, o ile udzielone im pełnomocnictwo spełnia wymogi formalne określone w art. 412² § 3 i 4 k.s.h. Zasadnicze znaczenie miało w badanej sprawie ustalenie, czy uchwała dotycząca ustanowienia pełnomocnika spółki, o którym mowa w art. 426 § 1 k.s.h., celem reprezentowania spółki w sporze pomiędzy spółką a określonymi akcjonariuszami o ustalenie nieważności lub uchylenie uchwały walnego zgromadzenia, jest sprawą dotyczącym sporu pomiędzy spółką a powyższymi akcjonariuszami. W ocenie sądu odwoławczego okoliczność, że uchwała w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika spółki ma charakter tzw. uchwały osobowej jest irrelevantna prawnie, gdyż nie wyłącza to potraktowanie jej jako uchwały dotyczącej sporu pomiędzy spółką a akcjonariuszem. Istotne znaczenie ma przede wszystkim związek pomiędzy daną uchwałą a rozstrzygnięciem sporu istniejącego pomiędzy danym akcjonariuszem a spółką. W ocenie sądu odwoławczego, skoro pełnomocnik, o którym mowa w art. 426 § 1 k.s.h., ma reprezentować spółkę w sporze pomiędzy spółką a danymi akcjonariuszami, to uchwała w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika spółki jest uchwałą dotyczącą powyższego sporu w rozumieniu art. 413 § 1 k.s.h. [vide Kodeks spółek handlowych. Tom III B, Spółka Akcyjna, Komentarz do art. 413, red. A.Opalski,]. Oznacza to, że akcjonariusze będące stroną tego sporu są z mocy powyższego przepisu wyłączeni z możliwości głosowania zarówno w imieniu własnym, jak i jako pełnomocnicy innych akcjonariuszy przy podjęciu uchwały o ustanowieniu pełnomocnika spółki w powyższym sporze. W badanej sprawie zgodzić się więc należy ze skarżącymi, że- akcjonariusze będącymi powodami w sprawie Sądu Okręgowego w Szczecinie o sygn. akt VIII GC 496/14, to jest S. K. (2), M. K., K. U. i S. K. (3) nie mogli głosować nad podjęciem zaskarżonej uchwały. S. K. (2) mógłby natomiast głosować w sprawie tej uchwały jako pełnomocnik E. D., gdyby zostało wykazane, że udzielone mu pełnomocnictwo spełnia wymogi określone w art. 412² § 3 i 4 k.s.h., przede wszystkim związane z reprezentacją mandatariusza tylko w danym zgromadzeniu. Biorąc pod uwagę, że na tę ostatnią okoliczność nie został naprowadzony żaden dowód, uznać trzeba, że S. K. (2) mógłby natomiast głosować w sprawie podjęcia zaskarżonej uchwały także jako pełnomocnik E. D..

Podkreślenia jednak wymaga, że błędna wykładnia przepisów art. 413 § 1 i 2 k.s.h. dokonana przez Sąd Okręgowy nie miała wpływ na rozstrzygnięcia badanej sprawy. Sąd Apelacyjny podziela bowiem pogląd sądu pierwszej instancji, że udział w głosowaniu osób podlegających wyłączeniu na podstawie powyższych przepisów stanowi podstawę stwierdzenia nieważności uchwały tylko wówczas, gdyby bez ich głosów nie została podjęta. Należy bowiem odróżnić nieważność lub bezskuteczność głosów oddanych nad podjęciem uchwały od nieważności samej uchwały.

W świetle art. 4 § 1 pkt 9 k.s.h. głos oddany przez akcjonariusza wyłączonego od głosowania na podstawie art. 413 § 1 należy traktować jako nieważny, skoro zapadł z naruszeniem ustawy. Głos ten powinien zostać pominięty przy obliczaniu wyników głosowania jako oddany przez osobę nieuprawnioną. Skutki nieważności głosu różnią się w zależności od treści projektu uchwały poddanej pod głosowanie, wyniku głosowania i sposobu głosowania akcjonariusza. Jeżeli oddał on głos za uchwałą, której podjęcie stwierdzono, uchwała jest nieważna, gdy uchybienie to miało wpływ na powzięcie uchwały, tzn. jeżeli bez nieważnych głosów wyłączonego od głosowania akcjonariusza

uchwała nie zostałyby podjęta, co stanowi analogia legis z art. 6 § 3 k.s.h. [vide A. Szumański, w: Sołtysiński i in., Komentarz KSH, t. 3, 2013, s. 1190]

W badanej sprawie sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, że nawet pominięcie głosów oddanych nad zaskarżoną uchwałą przez S. K. (2) [także jako E. D.], M. K., K. U. i S. K. (3), doprowadziłoby do uzyskania wymaganej większości głosów potrzebnych do podjęcia tej uchwały. Za całkowitą dowolną uznać trzeba argumentację strony powodowej, że decydujące znaczenie w tym zakresie przypisać należy samemu faktowi głosowania nad zaskarżoną uchwałą przez osoby nieuprawnione, albowiem nie bierze ona pod uwagę odrębności uchwały jako aktu prawnego wytwarzanego przez walne zgromadzenie od głosów poszczególnych akcjonariuszy.

Dodać należy, że bez znaczenia pozostaje zarzut powodów, że sąd pierwszej instancji dopuścił się naruszenia art. 233 k.p.c., gdyż dokonał błędnej, nielogicznej i wybiórczej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wyrażającej się w przyjęciu, iż zaskarżoną uchwałą, niezależnie od głosów akcjonariuszy wyłączonych od głosowania i tak by podjęto w sytuacji gdy nie można przesądzać, iż bez aktywnego uczestnictwa wyżej wymienionych akcjonariuszy, którzy narzucali innym swoje stanowisko, kooperowali ze sobą, działali w celu pokrzywdzenia akcjonariuszy przyjęto by zaskarżoną uchwałą.

Po pierwsze, podkreślić trzeba, że akcjonariusz, który jest wyłączony od głosu na podstawie art. 413 § 1, nie traci możliwości wyrażenia swojego stanowiska w danej sprawie. Ma prawo uczestniczenia w walnym zgromadzeniu, choćby porządek obrad obejmował merytorycznie tylko tę sprawę, w której nie przysługuje mu prawo głosu. Możliwy jest też udział akcjonariusza w dyskusji poprzedzającej powzięcie dotyczącej go uchwały, przedstawienia wyjaśnień, argumentów, wniosków itp. [vide Allerhand, Kodeks, 1991, s. 210; Czerniawski, Komentarz KSH, 2004, s. 494; J. Frąckowiak, w: Kruczalak, Komentarz KSH, 2001, s. 667; Kidyba, Komentarz KSH, t. 2, 2007, s. 615; E. Marszałkowska-Krześ, w: J. Okolski, Spółka, s. 494; W. Popiołek, w: Strzępka, Komentarz KSH, 2012, s. 1048; J.A. Strzępka, E. Zielińska, w: Strzępka, Komentarz KSH, 2012, s. 557; M. Spyra, w: SPH, t. 2, 2012, s. 1218; A. Szumański, A. Herbet, w: S. Sołtysiński i in., Suplement, s. 427; A. Szumański, w: Sołtysiński i in., Komentarz KSH, t. 3, 2013, s. 1189]. Z tego względu okoliczność, że akcjonariusze podlegający wyłączeniu od głosowania nad podjęciem zaskarżonej uchwały brali udział w zgromadzeniu i tym samym mogli przekonywać innych akcjonariuszy do określonego sposobu głosowania, nie może mieć wpływu na oceny wpływu ich głosowania na podjęcie zaskarżonej uchwały. Decydujący jest bowiem sam akt głosowania i w związku z tym wpływ nieważnie oddanych głosów na podjęcie zaskarżonej uchwały w kontekście wymaganej większości. Na marginesie zaznaczyć trzeba, że skoro głosowanie nad podjęciem zaskarżonej uchwały miało charakter tajny, to inni akcjonariusze nie mogli kierować się przy podejmowaniu decyzji sposobem głosowania dokonany przez osoby podlegające wyłączeniu na podstawie art. 413 k.s.h., natomiast nie było przeszkód, aby wcześniej akcjonariusze uzgadniali swe stanowisko z tymi podmiotami.

Konkludując, sąd pierwszej instancji zasadnie uznał, że udział w głosowaniu nad zaskarżoną uchwałą akcjonariuszy będącymi powodami w sprawie Sądu Okręgowego w Szczecinie o sygn. akt VIII GC 496/14, nie uzasadniał stwierdzenia nieważności powyższej uchwały.

Sąd Okręgowy trafnie także przyjął, że przy podejmowaniu zaskarżonej uchwały nie doszło do naruszenia wynikającej z art. 420 § 2 k.p.c. zasady tajności głosowania.

W tym zakresie chybiony okazał się zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów wyrażoną w powyższym przepisie sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie „wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”, a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności [vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 1966 roku, II CR 423/66, OSNPG 1967/5-6/21; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000, nr 10, poz. 382; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002 roku, IV CKN 1218/00, Lex, nr 80266; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002 roku, IV CKN 1256/00, Lex, nr 80267]. Jak ujmuje się w literaturze,

moc dowodowa oznacza siłę przekonania uzyskaną przez sąd wskutek przeprowadzenia określonych środków dowodowych na potwierdzenie prawdziwości lub nieprawdziwości twierdzeń na temat okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś wiarygodność decyduje o tym, czy określony środek dowodowy, ze względu na jego indywidualne cechy i obiektywne okoliczności, zasługuje na wiarę. Przyjmuje się jednocześnie, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wążąc ich moc oraz wiarygodność odnosi je do pozostałego materiału dowodowego [vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 roku, II URN 175/79, OSNC 1980/10/200; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 1999 roku, II UKN 685/98, OSNAPiUS 2000/17/655; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2000 roku, III CKN 1049/99, Lex nr 51627; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2000 roku, IV CKN 1097/00, Lex nr 52624; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 roku, V CKN 94/00, Lex nr 52589; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2000 roku, IV CKN 1383/00, Lex nr 52544; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2001 roku, II UKN 423/00, OSNP 2003, nr 5, poz. 137; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2002 roku, IV CKN 859/00, Lex nr 53923; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 roku, IV CKN 1050/00, Lex nr 55499; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, II CKN 817/00, Lex nr 56906; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273].

Jak słusznie przyjmuje się w orzecznictwie, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Dla skuteczności zarzutu naruszenia wyżej wymienionego przepisu nie wystarcza zatem stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Zwalczenie swobodnej oceny dowodów nie może, więc polegać li tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego wersji zdarzeń, ustaleń stanu faktycznego opartej na własnej ocenie, lecz konieczne jest przy tym posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznym wykazywanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy [analogicznie Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08].

W okolicznościach niniejszej sprawy, w tym w świetle zarzutów apelacji, nie sposób uznać, aby doszło do naruszenia przez sąd pierwszej instancji normy prawnej zawartej w art. 233 § 1 k.p.c. Sąd Okręgowy zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenił bowiem dowody i na ich podstawie wyciągnął trafne wnioski co do okoliczności faktycznych mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Po pierwsze, sąd pierwszej instancji uwzględnił fakt, że w sporządzonym w formie aktu notarialnego protokole walnego zgromadzenia z dnia 4 marca 2015 roku nie została zawarta informacja, że przy głosowaniu nad zaskarżoną uchwałą Przewodniczący nie zarządził głosowania tajnego ani też ogłaszając wynik, nie stwierdził, że uchwała została przyjęta w głosowaniu tajnym. Zaznaczyć jednak trzeba, że posiadanie przez protokół walnego zgromadzenia z dnia 4 marca 2015 roku waloru dokumentu urzędowego nie stanowił przeszkody do ustalenia okoliczności ponad osnowę tego dokumentu w oparciu o inne dowody, w tym także dowody osobowe. Sąd Okręgowy po dokonaniu wszechstronnej analizy całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego doszedł do logicznie uzasadnionego wniosku, że w istocie głosowanie nad zaskarżoną uchwałą miało charakter tajny, zaś pominięcie tej informacji w protokole walnego zgromadzenia wynikało jedynie z pomyłki notariusza sporządzającego akt notarialny. Okoliczność tę potwierdzili nie tylko świadkowie B. P., A. B., W. J. i T. B., lecz także K. P., który jako asesor notarialny uczestniczył w walnym zgromadzeniu i co do którego wiarygodności nie zostały przedstawione żadne zarzuty ze strony skarżących. Na tajny charakter głosowania wskazuje także przedstawiony przez pozwaną dokument w postaci protokołu komisji

skrutacyjnej. W tym miejscu wskazać trzeba, że brak podstaw do negowania prawdziwości powyższego dokumentu. Fakt jego sporządzenia znajduje bowiem potwierdzenia w zeznaniach świadków B. P. i A. B., którzy byli członkami komisji skrutacyjnej. Dodać trzeba, że okoliczność, że świadkowie B. P., A. B., W. J. i T. B. nie są obiektywnymi źródłami dowodowymi nie oznacza a priori, że ich zeznaniom można odmówić przymiotu wiarygodności – skoro są one spójne z całością przeprowadzonych w sprawie dowodów.

Po drugie, do odmiennego wniosku nie może prowadzić treść zeznań świadków S. C. (1) i M. G.. Sąd Okręgowy trafnie zwrócił uwagę, że przydatność dowodowa zeznań tego pierwszego świadka była znikoma, gdyż nie pamiętał on żadnych istotnych okoliczności związanych z przebiegiem walnego zgromadzenia z dnia 4 marca 2015 roku. Wprawdzie świadek ten zeznał, że głosowanie nad zaskarżoną uchwałą odbyło się w sposób jawny, jednak jego wypowiedź w tym zakresie miała charakter jedynie przypuszczający. Z tego względu nie można zeznaniom tego świadka przypisywać istotnego znaczenia dla ustalenia powyższej okoliczności. W przypadku świadka M. G. należy zwrócić uwagę, że sąd pierwszej instancji nie zanegował wiarygodności składanych przez niego zeznań, jednak świadek ten w istocie nie potrafił określić, w jakim trybie odbyło się głosowanie nad sporną uchwałą. Jest jednak znamienne, że świadek ten – powiązany ze stroną powodową – zeznał, że technicznie samo głosowanie odbywało się w sposób charakterystyczny dla głosowania tajnego, to jest za pośrednictwem kart do głosowania. Podkreślić także trzeba, że świadek M. G. nie zgłosił w czasie walnego zgromadzenia żadnych zastrzeżeń co do przebiegu głosowania nad zaskarżoną uchwałą. Biorąc pod uwagę wykształcenie tego świadka oraz sposób postępowania przez niego podczas walnego zgromadzenia wydaje się oczywiste, że gdyby faktycznie głosowanie nad uchwałą nie miało charakteru tajnego, to nie omieszkaby on podnieść odpowiednich zastrzeżeń w czasie walnego zgromadzenia, czego bezspornie nie uczynił.

Z powyższych przyczyn sąd odwoławczy aprobuje w pełni ustalenia sądu pierwszej instancji co do tajnego trybu głosowania nad zaskarżoną uchwałą, jako znajdujące oparcia w prawidłowo ocenionym materiale dowodowym. W konsekwencji powyższa uchwała nie narusza przepisu art. 420 § 2 k.p.c. i na tej podstawie skarżący nie mogą się domagać stwierdzenia nieważności tejże uchwały.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 72, 73, 74 w związku z art. 87 ustawy o ofercie publicznej poprzez ich niezastosowanie wskazać trzeba, że twierdzenia powodów, że zaskarżona uchwała narusza powyższe przepisy została podniesiona dopiero w apelacji. Wprawdzie z protokołu walnego zgromadzenia z dnia 4 marca 2015 roku wynika, że M. G. jako pełnomocnik powodów podczas zgromadzenia przedłożył postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie w sprawie o sygn. VII GCo 112/14 oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie w sprawie o sygn. akt I Aca 767/14 oraz podniósł, że jego zdaniem akcje serii L, M, N, O nie powinny brać udział w zgromadzeniu, jednak strona powodowa w pozwie nie sformułowała z tego tytułu żadnych zarzutów i na ich potwierdzenie nie zawnioskowała żadnych dowodów. Wskazywany przez powodów dokument w postaci wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 lipca 2013 roku, XVI GC 356/11 został bowiem powołany wyłącznie na okoliczność istnienia konfliktu pomiędzy stronami w kontekście zarzutu sprzeczności podjętej uchwały z dobrymi obyczajami kupieckimi. W tym stanie rzeczy nie można czynić zarzutu sądu pierwszej instancji, że nie dokonał oceny powyższych dowodów co do istnienia przesłanek odmowy dopuszczenia do udziału w głosowaniu S. K. (3), K. U., E. D., M. K., J. B.. Sformułowane w tym zakresie zarzuty naruszenia art. 233 k.p.c. nie zasługują więc na uwzględnienie. Jest także zrozumiałe, że sąd pierwszej instancji nie poddał analizie możliwość w badanej sprawie zastosowania art. 72, 73, 74 w związku z art. 87 ustawy o ofercie publicznej. Wprawdzie sąd z urzędu stosuje przepisy prawa materialnego, jednak wiąże się to z procesem subsumpcji ustalonego stanu faktycznego. Ten zaś wynika z przedstawionych przez strony twierdzeń i dowodów. Tymczasem twierdzenia powodów, że S. K. (3), K. U., E. D., M. K., J. B. jako akcjonariusze wykonujący prawo głosu z akcji serii J i K, a następnie kumulatywnie akcjonariusze akcji serii J, L, M, N, O nie mieli prawa wykonywania prawa głosu z posiadanych przez siebie akcji na walnym zgromadzeniu w dniu 4 marca 2015 roku zostały powołane dopiero w apelacji, przy czym skarżący nie wykazali, że nie potrzeba powołania się na te fakty powstała dopiero na etapie postępowania apelacyjnego. Z tego względu – stosownie do dyspozycji art. 381 k.p.c. - powyższe okoliczności faktyczne należało pominąć. Niezależnie od tego wskazać trzeba, że strona powodowa w istocie nie wykazała, że zaistniały przewidziane w art. 72, 73, 74 w związku z art. 87 ustawy o ofercie publicznej przesłanki pozbawiające wyżej wymienionych akcjonariuszy prawa wykonywania prawa głosu z posiadanych przez nich akcji na walnym

zgromadzeniu w dniu 4 marca 2015 roku. Takiego wniosku nie można wyprowadzić z treści wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 12 lipca 2013 roku, sygn. akt XVI GC 356/11 postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 sierpnia 2014 roku, sygn. akt VIII GCo 112/14 i postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 1 października 2014 roku, sygn. akt IX GCo 343/14. Po pierwsze, ten pierwszy wyrok dotyczy wyłącznie akcji serii L, M, N, O, nie zaś akcji serii J i K. Po drugie, postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 sierpnia 2014 roku, sygn. akt VIII GCo 112/14 ustanawiało w drodze zabezpieczenia zakaz wykonywania przez (...) Sp. z o.o. SKA wykonywania prawa głosu z akcji serii J, L, M, N, O, ale wyłącznie na zgromadzeniu akcjonariuszy zaplanowanym na dzień 29 sierpnia 2014 roku, przy czym zabezpieczenie to upadło na skutek niewniesienia pozwu w wyznaczonym terminie. Po trzecie, wprawdzie postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 1 października 2014 roku, sygn. akt IX GCo 343/14 doszło do ustanowienia w trybie zabezpieczenia zakazu uwzględniania prawa głosu akcji J, L, M, N, O, na liście akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w walnych zgromadzeniach pozwanej spółki, jednak postanowienie to zostało uchylone postanowieniem Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 28 października 2014 roku. W konsekwencji uznać trzeba, że z żadnego orzeczenia sądowego nie wynika, aby S. K. (3), K. U., E. D., M. K., J. B. nie mogli wykonywać praw z posiadanych przez nich akcji. Sąd Apelacyjny wziął pod uwagę, że skutki określone w art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej [...] w postaci pozbawienia prawa wykonywania prawa głosu z akcji publicznej następują z mocy prawa w przypadku spełnienia przewidzianych w tym przepisie przesłanek, tym niemniej ciężar dowodu zaistnienia tych przesłanek spoczywa na podmiocie, który z tego faktu wywodzi skutki prawne, a więc w badanej sprawie na powodach. Tymczasem w ocenie sądu odwoławczego - twierdzenia skarżących, że w stosunku do W. K., K. U., E. D., M. K., J. B. zostały spełnione przesłanki określone w art. 72, 73, 74 w związku z art. 87 ustawy o ofercie publicznej nie zostały w żaden sposób wykazane. Powodowie nie naprowadzili na tę okoliczność żadnych dowodów – poza dowodami ze wskazanych wyżej orzeczeń sądowych [które jak wskazano wyżej nie ustanawiają żadnego zakazu mającego moc obowiązującą na walnym zgromadzeniu w dniu 4 marca 2015 roku] oraz dowodami z protokołów przesłuchań T. S. przeprowadzonych w innych postępowaniach. Nie jest jednak dopuszczalne czynienie ustaleń faktycznych na podstawie dowodu z zeznań tego świadka złożonych w innym procesie, gdyż naruszałoby to zasadę bezpośredniości wyrażonej w art. 235 k.p.c., który wymaga, aby dowody były przeprowadzone bezpośrednio przed sądem orzekającym. Jednym z aspektów zasady bezpośredniości jest wymóg oparcia się przez sąd przede wszystkim na dowodach przeprowadzonych w ramach danego postępowania sądowego, co dotyczy w szczególności osobowych środków dowodowych, do których należą dowody z zeznań świadków i opinii biegłych. Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy możliwe jest jedynie dopuszczenie w charakterze dowodu określonych dokumentów zawartych w aktach innej sprawy, bowiem art. 244 i następne k.p.c. przewidują tylko dowody z dokumentów, a nie dowód z akt innej sprawy. Z tego względu bez naruszenia zasady bezpośredniości przewidzianej w art. 235 k.p.c., możliwe jest jedynie dopuszczenie dowodu z poszczególnych, ściśle określonych dokumentów [vide między innymi orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1966 r. I CR 364/65, Biul. SN 1966/7-8/99, z dnia 10 listopada 1966 r. II PK 269/66, NP 1967/ 6, z dnia 13 marca 1969 r. II PR 13/69, nie publ., z dnia 28 września 1971 r. II CR 385/71, nie publ., z dnia 14 stycznia 1997 r. I CKN 42/96, OSNC 1997/5/62, z dnia 2 lutego 2006 r., II CK 401/05, nie publ. oraz z dnia 12 maja 2006 r. V CSK 59/06, nie publ.]. Przenosząc te rozważania na grunt badanej sprawy stwierdzić trzeba, że sąd nie mógł czynić ustaleń faktycznych na podstawie dowodów z zeznań świadków przeprowadzonych w innych postępowaniach, gdyż w ten sposób naruszałby zasadę bezpośredniości. Sąd mógłby jedynie przeprowadzić dowody z dokumentów znajdujących się w aktach innych spraw w postaci protokołów przesłuchania świadków i podejrzanych, ale tylko celem ustalenia treści składanych przez te osoby zeznań i wyjaśnień, co miałyby znaczenie dla oceny wiarygodności składanych przez nich zeznań w toku niniejszego postępowania, gdyby doszło do przeprowadzenia tego dowodu, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca. Analogicznie nie jest dopuszczalne oparcie się na ustaleniach faktycznych poczynionych przez sąd w innym postępowaniu i wyartykułowanych przez niego w uzasadnieniu wydanego orzeczenia.

Konkludując, skoro w rozpoznawanej sprawie strona powodowa nie przedstawiła na poparcie swoich twierdzeń co do tego, że w stosunku do W. K., K. U., E. D., M. K., J. B. zostały spełnione przesłanki określone w art. 72, 73, 74 w związku z art. 87 ustawy o ofercie publicznej żadnych dowodów, to brak podstaw do przyjęcia, że wobec tych akcjonariuszy zastosowanie ma sankcja określona w art. 89 tejże ustawy.

Resumując, sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że powództwo o ustalenie nieważności uchwały nie zasługiwało na uwzględnienie, albowiem zaskarżona uchwała nie pozostawała w sprzeczności z ustawą.

Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje także ustalenia i wywody Sądu Okręgowego dotyczące zgłoszonego jako ewentualne żądania uchylenia uchwały walnego zgromadzenia. Sąd pierwszej instancji prawidłowo w tym zakresie zastosował przepis art. 422 § 1 k.s.h., zasadnie uznając, że zaskarżona uchwała nie narusza dobrych obyczajów kupieckich. Wbrew zarzutom skarżących – sąd pierwszej instancji do powyższego wniosku doszedł po przeanalizowaniu wszystkich okoliczności sprawy, ustalonych na podstawie całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, który został poddany ocenie mieszczącej się w granicach art. 233 k.p.c.

Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że istniała potrzeba ustanowienia pełnomocnika spółki celem jej reprezentowania w sporze sądowym pomiędzy spółką a częścią akcjonariuszy i członków zarządu spółki. Wbrew wywiadom powodów – proces prowadzony w sprawie o sygn. akt VIII GC 496/14 nie ma charakteru pozornego, albowiem stanowi on realizację przysługującego akcjonariuszom i zarządowi spółki prawa zaskarżania uchwał walnego zgromadzenia. Skoro w ocenie części akcjonariuszy i zarządu spółki uchwały podjęte na walnym zgromadzeniu w dniu 10 października 2014 roku były nieważne lub powinny zostać uchylone, to mieli prawa do wytoczenia powództwa przeciwko spółce, a w takim przypadku spółkę powinien reprezentować pełnomocnik ustanowiony przez walne zgromadzenie. Za całkowicie gołosłowne uznać trzeba twierdzenia powodów, że pełnomocnik ten ma zostać ustanowiony tylko w celu uznania powództwa. To pełnomocnik spółki po jego ustanowieniu podejmie decyzję o stanowisku procesowym spółki, kierując się przede wszystkim jej interesem. W ocenie sądu odwoławczego zarzuty powodów, że osoba wyznaczona na pełnomocnika spółki jest powiązana z osobami, będącymi powoda w sprawie w sprawie o sygn. akt VIII GC 496/14 i tym samym będzie kierować się jej interesami, nie została poparta żadnym obiektywnym dowodem. Wniosku takiego nie można wprowadzać z faktu, że jest ona zatrudniona w tej samej kancelarii co dwaj inni pełnomocnicy spółki ustanowieni w drodze odrębnych uchwał walnego zgromadzenia. Nie zostało bowiem wykazane, że z kolei ci dwaj pełnomocnicy pozostają w jakimkolwiek stosunku zależności od przeciwników spółki w sporze sądowym, w którym zostali ustanowieni. Okoliczność, że jeden z tych pełnomocników złożył już oświadczenie o uznaniu powództwa nie świadczy, że nie kieruje się interesami spółki. Pozwana trafnie wskazała, że analogiczne oświadczenie kurator spółki ustanowiony przez sąd, co świadczy, że powyższa decyzja procesowa pełnomocnika spółki oparta była na obiektywnej ocenie powództwa wytoczonego przeciwko spółce.

Niezależnie od tego zwrócić należy uwagę, że stanowisko pełnomocnika spółki o ewentualnym uznaniu powództwa i tak będzie poddana kontroli sądu z punktu widzenia przesłanek określonych w art. 213 § 2 k.p.c., przy czym powodowie mogą przedstawić swoje stanowisko w sprawie wykorzystując instytucję interwencji.

Odnosząc się do twierdzenia powódek, że za kwalifikacją uchwały jako naruszającej dobre obyczaje kupieckie przemawia fakt, że pozwana w sposób regularny obciąża swój majątek na wielomilionowe kwoty działając w celu pokrzywdzenia swoich wierzycieli, w tym powodów, wskazać trzeba, że okoliczność ta stanowi przejaw sporu pomiędzy akcjonariuszami, które nie ma jednak wpływu na ocenę zaskarżonej uchwały, której celem jest zapewnienie właściwej reprezentacji spółki w sprawie o sygn. akt VIII GC 496/14. Sąd Apelacyjny zauważył przy tym, że konflikt pomiędzy akcjonariuszami spółki jest wieloaspektowy i w jego ramach istotne zastrzeżenia może budzić także sposób zachowania powodów, o czym świadczy chociażby fakt prowadzenia w związku z jej działalnością postępowania karnego. Z tego względu powoływanie się na naruszenie dobrych obyczajów kupieckich przez powodów nie wydaje się uzasadnione.

Konkludując, sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, że powództwo o uchylenie zaskarżonej uchwały nie zasługiwało na uwzględnienie, albowiem nie została spełniona żadna z przesłanek przewidzianych w art. 422 § 1 k.s.h.

Biorąc pod uwagę prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, należało na podstawie art. 385 k.p.c. oddalić apelację w całości.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 99 k.p.c. w związku z art. 105 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

W rozpoznawanej sprawie – biorąc pod uwagę, że apelacja strony powodowej została w całości oddalona – powodowie powinni zwrócić pozwanej całość kosztów postępowania apelacyjnego, które wyniosły 910 złotych tytułem wynagrodzenia radcowskiego obliczonego stosownie do § 10 ust. 1 pkt 2 w związku z § 8 pkt. 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawach za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804) w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia apelacji. Z uwagi na treść art. 105 § 1 k.p.c. powodowie tymi kosztami zostali obciążeni w częściach równych, czyli po 405 złotych.

SSO del. Tomasz Sobieraj SSA Wiesława Kaźmierska SSA Agnieszka Bedarek - Moraś